

Strategi og pejlemærker for Genvindingsindustrien 2015-2018

Hvem er vi?

Vi er brancheforening for 28 små og store genvindingsvirksomheder på tværs af Danmark med sekretariat hos Dansk Erhverv. Vores medlemmer genvinder eller genanvender affaldsressourcer i form af sekundære råstoffer og restprodukter såsom jern og metaller, pap, papir, elektronikskrot og dæk og modtager og nyttiggør derfor materialer fra eksempelvis maskine- og bilindustrien (bils-krot), elektronikindustrien (el-skrot), energi- og byggebranchen (byggeaffald) samt kommunerne. Branchen sørger kort sagt for, at affaldsressourcerne bliver til genanvendelige ressourcer.

Hvad mener vi?

Vi ser affald som en ressource og støtter idéen om en cirkulær økonomi – både fordi det er en god forretning, og fordi det er godt for miljø og samfund. Derfor tror vi på en grøn omstilling med fokus på genvinding af sekundære råstoffer frem for udvinding af primære råstoffer, og hvor produkter og værdikæder designes således, at ressourcerne bruges effektivt og kan genanvendes så meget som muligt. Affaldet skal med andre ord forblive i materialekredsløbet frem for kun at ende som forbrænding eller deponering (lineært hierarki). Samtidig skal affaldet ud på et frit marked, så nye teknologier og genanvendelsesmetoder kan udvikles af private aktører, hvilket stiller skærpede krav til måden, hvorpå vi tænker og laver miljø- og affaldspolitik såvel som erhvervs politik.

Genvindingsindustrien i Danmark går så langt tilbage som midten af 1800-tallet og har derfor i kraft af sin store erfaring og teknologiske kapacitet en naturlig rolle i den cirkulære økonomi og grønne omstilling af samfundet herunder skabelsen af innovative og grønne løsninger og nye forretningsmodeller, jobskabelse og øget eksport.

Hvad laver vi? (organisering)

Vi er en medlemsdrevet brancheforening med en høj miljøprofil, som arbejder på grundlag af fastsatte vedtægter og et etisk kodeks med den valgte bestyrelse som øverste organ. Sekretariatet varetager foreningens interne liv og drift i form af løbende afholdelse og forberedelse af bestyrelsesmøder, generalforsamling, fagudvalg (miljøudvalg, biludvalg og elektronikudvalg), medlemsdage, tværgående samarbejde, erfaringsudveksling og uddannelsesaktiviteter, som samlet har til formål at udvikle og forme foreningens branchekom-mercielle og fælles politiske holdninger og interesser.

Samtidig skal vi udadtil sikre branchens indflydelse på den politiske dagsorden, herunder udformning af national og international miljølovgivning og erhvervs politik. Det foregår gennem løbende høringssvar, påvirkning og samarbejde med europæiske, statslige og kommunale myndigheder og relevante ordførere på Christiansborg og i Bruxelles med henblik på at skabe konkrete resultater for medlemmernes forretning.

Hvor er vi i dag? (rammevilkår og barrierer)

Verden får ifølge FN hvert år 150 mio. nye middelklasseborgere, hvilket om 20 år svarer til 3 mia. ekstra forbrugere – forbrugere som kan forventes at efterspørge forbrugsprodukter som biler, hvidevarer og madvarer, hvilket øger efterspørgslen på grundlæggende naturressourcer. Det stiller krav til fremtidens affalds- og ressourcepolitik og måden vi behandler og genanvender vores affaldsressourcer på. Det kræver en forsat grøn omstilling af samfundet.

I praksis skitserer EU-reguleringen de overordnede rammer og principper for affaldsreguleringen og mere specielle regler for fx affaldsforbrænding, affaldsdeponering, transport af affald, håndtering af udtjente køretøjer og elektroniskrot, mens selve organiseringen og den faktiske implementering til national lovgivning er en opgave for de danske myndigheder herunder kommunerne (affaldsplaner og regulativer) og Miljøministeriet (love og bekendtgørelser). Samtidig er markedet for genanvendelse af ressourcer internationalt og udgør et væsentligt rammevilkår og konkurrenceparameter for danske genvindingsvirksomheder.

Affaldssektoren i Danmark er præget af en lang række særregler og ordninger, som varierer fra kommune til kommune. Kommunerne har ansvaret for husholdningsaffaldet, som primært forbrændes – 20 ud af de 27 forbrændingsanlæg er kommunalt ejede. Den kommune, der ejer anlægget, er typisk forpligtet via vedtægter til at levere deres eget kommunalt indsamlede affald samt anwise kommunens erhvervsaffald til dette anlæg. Kommunerne har derfor dobbeltroller som regeludsteder, tilsynsmyndighed og ejer med økonomiske interesser i forbrændingssektoren. Det betyder samtidig, at adgangen til de dele af affaldet, som har en værdi (metalskrot, elektronikaffald osv.) er monopoliseret af den enkelte kommune, hvilket er konkurrenceforvridende.

Vision – hvor skal vi hen?

Vi ønsker en moderne og internationalt orienteret genvindingsindustri, der gennem genvinding og genanvendelse af materialer skaber både miljømæssig og økonomisk værdi for virksomheder og samfund med udgangspunkt i et frit og effektivt marked med lige konkurrencevilkår for alle.

Mission – hvordan kommer vi derhen?

Vi skal forbedre branchens rammevilkår og placere genvindingsindustrien som en naturlig og konkret del af transformeringen af affaldssektoren til en ressourcesektor gennem fokuseret interessevaretagelse, partnerskaber og klar kommunikation. Vi arbejder ud fra 4 overordnede pejlemærker:

Pejlemærke 1: Genvindingsindustrien – en ansvarlig og bæredygtig branche

Styrke branchens indflydelse og interesser (øge medlemstallet osv.) – styrke samarbejde på tværs af branchen både kommercielt, fagligt og politisk (GI's miljøudvalg, e-skrotudvalg, medlemsmøder osv.) – fremme certificering af ISO 9001 (kvalitetsledelsessystem), ISO 14001 (miljøledelsessystem) og ISO 50001 (energiledelse) – styrke branchens image ved at udvise god forretningsskik.

Pejlemærke 2: Gode rammevilkår – fri markedsdannelse og fair konkurrence

Opgør med organiseringen af affaldssektoren herunder anvisningsretten (kommunens råderet over erhvervs- og kommunalt affald), benyttelsespligten (sikrer det kommunalt ejede forbrændingsanlæg levering af affald fra ejerkommunen), hvile-i-sig-selv-princippet (prisen modsvarer omkostningerne), ejerskabsforholdene i forbrændingssektoren (selskabsliggørelse af forbrændingsanlæg) – regelforenkling og harmonisering af regler på tværs af kommuner (affaldsplaner og regulativer) – bedre erhvervsvilkår i form af færre administrative byrder, skatter og afgifter og konkurrenceudsættelse af skattefinansierede opgaver.

Pejlemærke 3: EU og internationalt samarbejde

Etablering af et indre EU-marked og internationalt marked for sekundære råstoffer, hvor affald er en ressource og ikke et restkudsprodukt – udvikling af EU's produktpolitik med fokus på bedre design af produkter (renere og letadskillelige = bedre genanvendelse) – fælles EU-standarder for affald (WEEE mv.) – ens EU- og internationale krav til import/eksport og transport af affald (harmonisering af afgifter og håndhævelse) – harmonisering af EPR-skemaer på tværs af EU (udvidet producentansvar) – styrket internationalt branche-samarbejde.

Pejlemærke 4: Styrkelse af innovation gennem udvikling af nye teknologier

Produkt- og metodeudvikling af sorterings- og behandlingsteknologi med henblik på at øge ressourcegenanvendelsen (shredderaffald, dele af husholdningsaffaldet mv.) gennem Grøn Omstillingsfond og MUDP (miljø-teknologi-pulje) – skabe stabile rammer for investeringer i ny teknologi og nye forretningsmodeller (BAT-retningslinjer for affaldshåndtering og genanvendelse, udbudsregler) – partnerskaber med offentlige aktører.